

— नि 1) *eingehen, sich anschmiegen*: युध्यमाना शैः: — धजिनी न्यगत् । अन्योऽन्यम् MBh. 6, 1886. — 2) *gerathen in*: एनो मा नि गाम् RV. 10, 128, 4. मा देपती पौत्रमधं नि गताम् AV. 12, 3, 14.

— निस् *hinausgehen, hervorkommen*: निर्ष्वत्वेव स्वाधीति: प्रुचिर्गात् RV. 7, 3, 9. निरगत् Bhāg. P. 1, 18, 44. BHATT. ३, 60. KATHĀS. 6, 60. निरगतैव सोऽनुपुरावृषः । निरगदरिवर्गस्य कृदयानु रुदावृषः ॥ 18, 83. निरगच्च मुखातस्य ज्वाला 154.244.396. Bhāg. P. 3, 13, १८. ५, 13, १८, ३९. BHATT. 6, 118.

— परा *bei Seite gehen, weggehen, entfliehen*: के स्विदर्थं परागत् RV. 4, 164, 17. तिष्ठा सु के मध्यवन्मा परा गा: 3, 53, 2. अपान: AV. 7, 53, 4.

— परि 1) *umgehen, umkreisen*: परि वा मत स्वतो रथो गत RV. 7, 67, 8. पर्व ज्ञिती: परि सयो डिगति 73, 4. परि वा परित्कुलेनुणोगमविद्विषे AV. 4, 34, 5. स तेनाभिनुतः काकांशीषोकान्यर्यगतात्: R. 2, 96, 45. *sich überallhin verbreiten*: स पर्यगत् । C. 8. — 2) *herbeikommen, gelangen zu, erreichen, über Jmd kommen*: प्र वां धृताची वाङ्ग्निर्धाना परि त्मना विशृद्या डिगाति RV. 7, 84, 1. वयो वयो बरसे यद्यधनः परि त्मना विशृद्यो डिगासि 5, 13, 4. ब्रह्म बली च मां तात पतितानि च पर्यगुः MBh. 1, 3647. — 3) *umgehen so v. a. ausweichen*: परि वेषस्य दुर्मतिमृकी गत् RV. 2, 33, 14. परि द्रंसमोमनो वा वयो गत 7, 69, 4. *nicht beachten, überhören*: यत्किं च वदार्थं तम्ये मा परिगतते AIT. BR. 6, 33.

— 4) *dahinterkommen, eine Kenntniss von Etwas erlangen*: योऽहातमापादिकर्वं सम पर्यगत्यथा नभः स्वात्ममथापे कुतः Bhāg. P. 2, 6, 35. BURNOUF: (*qui*,) semblable au ciel qui ne (!) connaît pas ses limites, n'a pu (!) encore atteindre le terme de la puissance de sa Māyā.

— अनुपरि *durchgehen, durchwandern*: परा च वृत्तिर्वो सर्वा गतमानोऽनुर्पयगा: MBh. 12, 8081.

— प्र *vorschreiten, fortgehen, gehen, sich in Bewegung setzen*: सृष्टा ते पादा प्र पञ्जिगाति RV. 10, 73, 3. मा प्र गाम यद्यो कृप्यम् ३7, १. स्याणो वक्तुः प्रागत् ३5, १३. प्र दीधितिर्डिगाति 3, 4, ३, 7, 104, 17. ८, 48, 2. सोमस्य जिह्वा प्र डिगाति चन्द्रसा 1, 87, ५, ८३, ६. VĀJAKH. १, २. प्रागदिवपुरा अप्यम् AV. 5, 28, ९. सा गदा तत्करान्तुका प्रागद्विषाणिधांसया MBh. 6, 2242. Hierher gehört der Form nach das partic. प्रतिगत्, welches S. ४. zu २. गा zieht: कटा चन्द्र प्रतिगता अदेवयो: RV. 1, 130, २.

— उपप्र *herbeikommen, hinzutreten zu*: उप्र प्रागदिवः AV. 4, 28, १, ६, 37, १. उप्र प्राणाच्छसनं वाऽवृवी RV. 1, 163, १२, १३. 162, ७. उप्र देवान्देवीर्विषः प्राप्तुः VS. 6, 7.

— प्रति *zurückkehren*: स्वधाम प्रत्यगात्प्रभुः Bhāg. P. 4, 20, 27.

— वि *vergehen, entschwinden*: पूर्णे मा विगत् Pāk. GRH. 2, 16.

— सम् १) *zusammenkommen* AV. 19, 37, २. — २) *hingehen zu*: परं समगतस्वधाम Bhāg. P. 9, 24, 66. देश्वरं समगतपद्म ५, 31, 27.

2. गा (गी), गायति DUTRUP. 22, 20. ep. गाति MBh. 3, 15850. १२, 10299. जगौः गास्यति; अगासीत्, गासिष्यत्; गेयत् P. ६, ४, 67. Vop. 8, 85. जीवा, °गाय P. ६, ४, 69. Vop. 26, 212; गोयते P. ६, ४, 66; गीति; selten med. singen, in sing. ndem Tone sprechen (z. B. von der Rede solcher Wesen, welche nicht mit Sprache begabt sind, wie die Erde, Götterbilder u. s. w.); in gebundener Rede verkünden; besingen: गायत्रे वो गायति RV. 10, 71, १, १०, १, २१, २, ३८, १४. KHAÑD. UP. १, ११, ७. इन्द्राय गायत् RV. 4, 4, 10. पृष्ठि गायान्धस्मि मद् इन्द्राय ४, ३३, ५. समीक्षयस्व गायतो नींसि AV. ५,

15, ३. गायद्वयं सृतसैमो डुवस्यन् RV. 4, 167, ६. गायत्सामै १७३, १, २, ४३, २. C.AT. Br. 2, ३, २, ४६. ६, १, ४, १५. TAITT. UP. १, ८, ३, १०. स्तोमसै गीयमानासः RV. ६, ६९, २, ८, २, १४. गायते त्रिष्यः कामपते TS. ६, १, ६, ६. भूमिर्ह जगावित्युदाकूरति AIT. BR. ८, २४. C.AT. Br. ४३, ७, १, १५, १, ५, १, ३, २, ४, ६. C.ĀNKB. C. १५, २६, ९. देवतानि गायति KAUC. 103, 93. अन्तराणि निकीउयत्रिव गायति LĀTJ. ७, १२, ९, १३. — न नृपेत्र वा गायते M. ४, ६४. गायति दिव्यतानि: M. BR. २, १३३. R. १, ९, १४, ३, १५, १५. C.ĀK. ४, ८. जगुः कलं च गन्धर्वाः R. १, १९, १०, ४, १२. KATHĀS. ३, ६४. (सृगाः) मनोज्ञैः — वाग्मिर्गायतीव R. ३, ७८, १२. गीयतो गीयतो गीयतो च MBh. 1, 764९. C.ĀK. ५९, ६. ग्रीष्मसमयमधिकत्य गीयताम् ५, ५. जग्यश्च — सामानि सामग्रा: R. २, ७६, १८. जगुर्गीतानि AR. ४, १०. तत्र स्म गाया गायति साम्भापरमवत्तुगुना MBh. 3, 178३. गीयमानमङ्गलं PĀNKAT. १३४, २. इदं काव्यमगायताम् R. ४, ४, १३. गीयतामिदमाल्यान्म १०. जगुः शोकामस्म २, ४२. MBh. 3, 264८. जग्याविद्म् R. ४, २, ७. गायति मुक्तामाराणि मनोज्ञानि १, ४४. गीयतो नायोवितं किंचित् DHŪRTAS. ६४, १७. तवामतं पशो गीवा Bhāg. P. ७, ८, ५४. यं देवं विडुषो गायते MBh. 3, 15850. वेदाङ्गेष्वत्तुलब्लौय गीयसे च १, 129५. MEGH. ३७. Bhāg. P. ४, १, ३२. प्रभवस्तस्य गीयसे so v. a. genannt werden KUMĀRAS. २, ५. अणीमापुडव्य इति च ततो लोकेषु गीयते MBh. 1, 432९. RAGH. ed. Calc. ४, ३०. Von Aussprüchen grosser Weisen VARĀH. BRH. S. १, ७, ३१, २६. JMD (acc.) vorsingen, singend vortragen: जगौ जये प्रतीकृष्टारीः KATHĀS. १, ५३. — med.: गाये वा नमस्मा गीरा RV. ४, ४६, १७. कूलुडु गायिषे वचः ७, ९६, १. LĀTJ. १, ८, ७. कूसते गायते चैव MBh. 13, ७४७. इसे च गाये देव गायेयाः R. ४, ६२, २०. अगायत � BRAHMA-P. ५३, १७. MĀBK. P. २९, ४३. गङ्गावतराम् — जगिरे HARIV. ८६९०. गायमान R. १, ४, १३. BRH. P. ३, १३, १४. वाक्यानि मम गायार्भिर्गायमानाः N. 24, २२. — गीतैः १) adj. gesungen, in gebundener Rede verkündet, besungen TRIK. ३, ३, १५५. H. an. २, १६६. MED. t. १६. साधु गीतम् schön gesungen C.ĀK. ४, ११. निस्त्वनः — गीतः R. ३, १३, १९. गाया वायुगोता: M. ७, ४२. गीतः शोका महात्मना MBh. in BENF. Chr. 22, 24. VARĀH. BRH. S. 47, २३. चतुर्भिर्यः पैदैर्गीतो मृक्षिर्णा — शोकः R. ४, २, ४३. C.ĀK. ४७. — २) f. श्रा a) (sc. उपनिषद्) eine von einem inspirirten Weisen in gebundener Rede verkündete Lehre, s. अगस्त्यं, भगवद्, राम, शिवः. PRAB. 104, १३, १७, १०३, ८ ist unter गीता die भगवद्गीता gemeint. — b) N. eines Metrums (4 Mal ०-०-०-०-०-०-०-०) COLEBR. Misc. Ess. II, 163 (XV. 4). — ३) n. Gesang AK. १, १, ६, ४. TRIK. H. 279. sg. H. an. MED. VS. 30, ६. नृतं गीतमुपावर्तत C.AT. Br. ३, २, ४, ६, ६, १, १, १५. KĀTJ. C. २१, ३, ११. LĀTJ. ७, ७, ३२. गीतं किंविष्यामि PĀNKAT. २४८, ५. गीतशो यदि घोणेन नाप्राप्ति परमे पदग्। रुदस्यानुचरो भूता महृते तेषैव मोदते || JĀG. ३, ११६. AR. ४, १०. R. ४, ४, १६, ६४, १०. SUÇ. १, 19२, ५, २३०, १३. C.ĀK. ३, १६४. C.ĀK. ३९, ११. R. १, ३. गीतवादित्रे KĀND. UP. ४, २, ४. R. ४, १९, ८, ३, १५, ७. गीतवादन्म M. २, १७८. गीतनृत्यः (!) R. ४, २४, ५. — caus. गायति singen —, besingen lassen LĀTJ. १, ३, ८. C.ĀKU. GRH. १, २२. वामवदतां तो गायत् KATHĀS. १२, ३४. स्वकृतिं गायतामाम RAGH. १३, ३३. जग्यादाकरणं वालेः गायतामाम किंवरान् ५, ७४, १९, २०. गायत्यन्द्रिम् Bhāg. P. ६, १७, ३. कथामात्मानं गायतिवाम sich besingen lassen ४, १३, २६. — intens. जगीयते P. ६, ४, ६६. Vop. 20, ४. जगीयते स्म गन्धर्वा: MBh. 12, १२२०. जगीयते pass. VARĀH. BRH. S. १९, १८.

— अद्वृहु *herbeisingen, herbeirufen*: अद्वृहु वो अद्विमवसे देवं गायति (1. aor. med.) RV. ५, २३, ५.

— अनु १) *nachsingen*: अनुग्रेय GOBH. ३, ३, ७. singen nach, gemäss: अ-